

بهینه کاوی، یک ابزار مناسب از نظر اقتصادی برای ارتقای بهره وری

در هدفگذاری هایی که در سطح کلان برای یک کشور از نظر اقتصادی در نظر گرفته می شود، میزان رشد اقتصادی سالیانه می باشد که این معیار یکی از شاخص های بررسی میزان بهبود سطح کیفیت زندگی در یک جامعه است. رشد اقتصادی نیز از دو طریق افزایش بهره وری و افزایش سرمایه گذاری ایجاد می شود. در سطح اقتصاد خرد نیز بنگاه های اقتصادی از دو مسیر می توانند رشد اقتصادی در سازمان خود ایجاد نمایند. استفاده بهتر و خردمندانه از ظرفیت ها و امکانات موجود و انجام سرمایه گذاری های جدید در بنگاه این دو راه را شامل می شوند. با توجه به شرایط رکود اقتصادی که در حال حاضر در کشور وجود دارد و امکان سرمایه گذاری های جدید برای شرکت ها محدود می باشد استفاده از رویکرد ارتقای بهره وری بهترین راهکار، به منظور ایجاد رشد اقتصادی می باشد. افزایش بهره وری یک رویکرد بهبود وضعیت اقتصادی در یک افق نسبتاً بلندمدت می باشد و در صورتیکه فرهنگ سازی های مناسب در این ارتباط در یک سازمان انجام شده باشد، تمامی پرسنل در هر سطح سازمانی و با هر میزان تحصیلاتی می توانند به ارتقای بهره وری سهمی داشته باشند. بنابراین چنین رویکردی برای بهبود وضعیت اقتصادی در بنگاه می تواند پیشرفت های جزیی اما به صورت مستمر و با هزینه ای بسیار کمتر نسبت به انجام سرمایه گذاری های جدید ایجاد نماید. با این وجود این رویکرد نیز باید به صورت نظام مند و ساختار یافته اجرا شود. چرخه مدیریت بهره وری در صورتیکه خوبی در سازمان مستقر شود می تواند به خوبی ارتقای بهره وری در سازمان را تضمین نماید. این چرخه از اندازه گیری شاخص های بهره وری آغاز شده و پس از انجام تجزیه و تحلیل های مرتبط با شاخص های بهره وری، امکان تعریف پروژه ها و راهکاری بهبود را فراهم می آورد و نهایتاً اجرای پروژه های بهبود اولویت بندی شده یک دور کامل اجرای چرخه مدیریت بهره وری را کامل می نماید. بر اساس تجربیات به دست آمده یکی از مهمترین موانع در اجرای کامل چرخه مدیریت بهره وری پیچیدگی تعریف راهکارها و اجرای راه حل های بهبود به صورت اقتصادی می باشد. ابزار بهینه کاوی یکی از ابزار هایی است که در این زمینه می تواند به خوبی سازمان ها را یاری نماید. بهینه کاوی بنابر تعریف آقای رابرت کمپ، فرآیند شناسایی، درک و انطباق تجربیات برتر سازمان ها در سطح منطقه و در سطح دنیا برای کمک به بهبود عملکرد سازمان خود و دستیابی به نتایج برتر در کسب و کار خود می باشد. در فرایند بهینه کاوی و الگوبرداری می توان از بهترین و موفق ترین تجربه های مشابهی که در سازمان های دیگر افتاده است یادگیری داشت. بنابراین چنین رویکردی می تواند، راه حلی ارزان قیمت و با صرف زمان کوتاه در تعریف و اجرای پروژه های بهبود باشد. بنابراین از آنجاییکه استفاده از هر راهکار بهبودی در چرخه مدیریت بهره وری باید نهایتاً منجر به بهبود وضعیت اقتصادی در بنگاه های اقتصادی گردد، لذا بهره گیری از راهکار بهینه کاوی می تواند راهی اقتصادی برای ارتقای بهره وری سازمان ها باشد.

احسان جنتی فرد

عضو کمیته علمی جشنواره ملی بهره وری